

MVZn4007 Mezinárodní instituce

Podzimní semestr 2022, magisterské studium programu Mezinárodní vztahy, magisterské studium Hospodářská politika a mezinárodní vztahy.
6 ECTS

Rozvrh a forma výuky:

St 12:00--13:40 U53

Přednáška jednou týdně v rozsahu dvou vyučovacích hodin. Všechny studijní materiály budou poskytovány prostřednictvím IS MU.

Závěrečná zkouška proběhne ve formě písemného testu v termínech zveřejněných v IS. Povinná literatura bude k dispozici ve studijních materiálech v IS.

Učitelé:

Zinaida Bechná, Ivo Pospíšil, Jan Lhotský, Vladan Hodulák, Oldřich Krpec.

Cílem předmětu je seznámit studenty s podobou, fungováním, agendou, nástroji a vzájemnými vztahy klíčových mezinárodních institucí (mezinárodních organizací a režimů) v oblasti ekonomiky, lidských práv a bezpečnosti. Po úspěšném absolvování budou studenti schopni porozumět diskusím o postavení, významu a úloze mezinárodních institucí v mezinárodním systému a aktuální světové politice. Budou chápat, že na význam, role a prospěšnost mezinárodních institucí existovaly a existují různé názory, které v zásadě odpovídají základním myšlenkovým tradicím v rámci teorií mezinárodních vztahů. V neposlední řadě se budou orientovat v aktuálním vývoji mezinárodních institucí a stávajících i formujících se mezinárodních režimů.

Požadavky k ukončení:

Závěrečná zkouška bude tvořena zpracováním problému (výběr ze dvou témat) a pěti otevřenými otázkami z odpřednášené problematiky, vycházející ze zadané literatury.

Hodnocení:

Získat lze až 25 bodů za zpracovaný problém a 50 bodů z vypracovaných otázek.

A: 75-69

B: 68-63

C: 62-57

D: 56-51

E: 50-45

Seznam témat a zadaná literatura:

1. Mezinárodní instituce optikou teorií MZV, mezinárodní organizace a režimy. (Bechná) 14.9. 2022

- KRATOCHVÍL, Petr – DRULÁK, Petr. (2009) Encyklopedie mezinárodních vztahů. Praha: Portál, s. 154-155, 164-166.
- KARLAS, J. (2007) Současné teorie mezinárodních institucí. Mezinárodní vztahy, 1, s. 66-85.
- PŠEJA, Pavel, Petr SUCHÝ, Oldřich KRPEC a Zdeněk KŘÍŽ. Moc a zájmy v mezinárodním systému. Procesy, aktéři a problémy v mezinárodních vztazích. Brno: CDK, 2015, 119-129.
- WAISOVÁ, Šárka. Teorie mezinárodních režimů, Mezinárodní vztahy, 2/2002, s. 49-66.

2. Mezinárodní právo a jeho role při sturkturování systému mezinárodních vztahů. (Pospíšil) 21.9. 2022

- DAVID, Vladislav, Pavel SLADKÝ, František ZBOŘIL. Mezinárodní právo veřejné. Praha: Linde, 2004, str. 55 – 84.
- MALENOVSKÝ, Jiří. Mezinárodní právo veřejné, jeho obecná část. Brno: MU – Doplněk 2008, str. 77 – 89.
- O'BRIEN, John. International Law. London: Cavendish Publishing 2002, Chapter 2, str. 39 – 63.

3. Mezinárodně právní regulace využití ozbrojené síly. (Pospíšil) 5.10. 2022

- SHAW, Malcolm N. International Law. Sixth Edition. Cambridge: CUP 2008, Chapter 20, str. 118 – 1166.
- POSPÍŠIL, Ivo, Lukáš HODER. Ozbrojené konflikty po konci studené války a proměny mezinárodního práva. In POSPÍŠIL, Ivo, Zdeněk KŘÍŽ a kol. Ozbrojené konflikty po konci studené války. Brno: MPÚ 2012, str. 149 – 170.

4. Mezinárodní humanitární právo. (Pospíšil) 12.10. 2022

- FUCHS, Jiří. Mezinárodní humanitární právo. Praha: Ministerstvo obrany ČR 2007, Hlava I. a II., str. 9 – 43.
- POSPÍŠIL, Ivo. Mezinárodní ozbrojené konflikty a lidská práva: pohled mezinárodních institucí a soudů. In POSPÍŠIL, Ivo, Zdeněk KŘÍŽ a kol. Ozbrojené konflikty po konci studené války. Brno: MPÚ 2012, str. 228 – 246.

5. Mezinárodní bezpečnostní režimy. (Bechná) 19.10. 2022

- Abbasi, R. 2014. Emerging Security Trends and Legitimacy of the Nuclear Non-Proliferation Regime. Strategic Studies , Vol. 34, No. 2/3 (Summer and Autumn 2014), pp. 67-93
- HAYASHI, M. 2007. Suspension of Certain Obligations of the CFE Treaty by NATO Allies: Examination of the Response to the 2007 Unilateral Treaty Suspension by Russia. Journal of Conflict & Security Law, Vol. 18, No. 1 (2013), pp. 131-150.
- MLYNARSKI, T. 2017. The Role of International Atomic Energy Agency in Maintaining Peace. Politeja , No. 50/5, 149-166.

- SUCHÝ, P. – KUCHYŇKOVÁ, P. (eds.) Vývoj a výsledky procesu kontroly zbrojení a odzbrojování. Marnost nad marnost? MPU MU Brno 2005.

6. Mezinárodní lidskoprávní režimy (Lehotský) 26.10. 2022

- DUFEK, Pavel - SMEKAL, Hubert a další (2014): Lidská práva v mezinárodní politice. Praha: Wolters Kluwer, kap. 3, 5 a 6.

7. Mezinárodní lidskoprávní instituce: Rada Evropy a další (Lehotský) 2.11. 2022

- DUFEK, Pavel - SMEKAL, Hubert a další (2014): Lidská práva v mezinárodní politice. Praha: Wolters Kluwer, kap. 7, 8 a 9.

8. Mezinárodní měnový a finanční režim (Hodulák) 9.11. 2022

- COHEN, Benjamin (2015): Currency Power, str. 48-76
- DREZNER, Daniel – McNamara Kathleen (2013) International Political Economy, Global Financial Orders and the 2008 Financial Crisis. *Perspectives on Politics*. Vol. 11, no. 1, str. 155-166.

9. Mezinárodní měnové a finanční instituce: Mezinárodní měnový fond a skupina Světové banky (Hodulák) 16.11. 2022

- WOODS, Ngaire (2006): The Globalizers. Ithaca: Cornell University Press. S.1-64.

10. Mezinárodní obchodní režim a režim hospodářského rozvoje (Krpec) 23.11. 2022

- HOEKMAN, Bernard - KOSTECKI, Michael (2009): The Political Economy of the World Trading System, kap. 1.

11. Mezinárodní obchodní instituce: GATT a WTO (Krpec) 30.11. 2022

- HOEKMAN, Bernard - KOSTECKI, Michael (2009): The Political Economy of the World Trading System, kap. 2.

12. EU - sui generis mezinárodní instituce? (Pospíšil) 7.12.2022

- POSPÍŠIL, Ivo, Kateřina ŠIPULOVÁ. Evropský konstitucionalismus. In PITROVÁ, Markéta a kol. Postlisabonské procesy. Brno: MPÚ 2014, str. 57 – 82.
- LENAERTS, Koen, Piet Van Nuffel. European Union Law. Third Edition. London: Sweet and Maxwell 2011, chapter 15, str. 633 – 641.

Literatura:

- Cohen, Benjamin J. *Currency power: Understanding monetary rivalry*. Princeton University Press, 2018.
- DAVID, Vladislav, Pavel SLADKÝ, František ZBOŘIL. Mezinárodní právo veřejné. Praha: Linde, 2004.
- DREZNER, Daniel – McNamara Kathleen (2013) International Political Economy, Global Financial Orders and the 2008 Financial Crisis. *Perspectives on Politics*. Vol. 11, no. 1, str. 155-166.
- DUFEK, Pavel - SMEKAL, Hubert a další: Lidská práva v mezinárodní politice. Praha: Wolters Kluwer. 2014.

- *Encyklopedie mezinárodních vztahů*. Edited by Petr Kratochvíl - Petr Drulák. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 367 s.
- FUCHS, Jiří. Mezinárodní humanitární právo. Praha: Ministerstvo obrany ČR 2007.
- HASENCLEVER, Andreas, Peter MAYER a Volker RITTBERGER. *Teorie mezinárodních režimů*. Translated by Pavel Pšeja. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 214 s.
- HOEKMAN, Bernard M. a Michel M. KOSTECKI. *The political economy of the world trading system : the WTO and beyond*. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2001. 547s.
- KUCHYŇKOVÁ, Petra a Petr SUCHÝ. *Vývoj a výsledky procesů kontroly zbrojení a odzbrojování. Marnost nad marnost?* 1. vyd. Brno: IIPS, 2005. 235 s. Studie. ISBN 80-210-3881-0.
- LENAERTS, Koen, Piet Van Nuffel. European Union Law. Third Edition. London: Sweet and Maxwell 2011.
- MALENOVSKÝ, Jiří. Mezinárodní právo veřejné, jeho obecná část. Brno: MU – Doplněk 2008.
- O'BRIEN, John. International Law. London: Cavendish Publishing 2002.
- POSPÍŠIL, Ivo, Kateřina ŠIPULOVÁ. Evropský konstitucionalismus. In PITROVÁ, Markéta a kol. Postlisabonské procesy. Brno: MPÚ 2014.
- POSPÍŠIL, Ivo, Lukáš HODER. Ozbrojené konflikty po konci studené války a proměny mezinárodního práva. In POSPÍŠIL, Ivo, Zdeněk KŘÍŽ a kol. Ozbrojené konflikty po konci studené války. Brno: MPÚ 2012, str. 149 – 170.
- POSPÍŠIL, Ivo. Mezinárodní ozbrojené konflikty a lidská práva: pohled mezinárodních institucí a soudů. In POSPÍŠIL, Ivo, Zdeněk KŘÍŽ a kol. Ozbrojené konflikty po konci studené války. Brno: MPÚ 2012,
- PŠEJA, Pavel, Petr SUCHÝ, Oldřich KRPEC a Zdeněk KŘÍŽ. *Moc a zájmy v mezinárodním systému. Procesy, aktéři a problémy v mezinárodních vztazích*. Brno: CDK, 2015. 368 s.
- SHAW, Malcolm N. International Law. Sixth Edition. Cambridge: CUP 2008.
- WOODS, Ngaire: The Globalizers. Ithaca: Cornell University Press. 2006.